

Mandat for tiltaket digitalt helsekort for gravide

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet den 15. januar 2024.

1 Om tiltaket

Målet er å tilby helsepersonell og den gravide digitale informasjonstjenester som støtter forløpet for svangerskap, fødsel og barsel mer helhetlig. Etablering av et digitalt helsekort for gravide skal bidra til å løfte kvaliteten i svangerskaps- og fødselsomsorgen, gjennom økt digital informasjonsdeling mellom virksomhetene i helse- og omsorgstjenesten. Tiltaket innebærer at informasjon fra dagens papirhelsekort for gravide blir digitalt tilgjengelig for den gravide og for helsepersonell i svangerskaps- og fødselsomsorgen.

Prosjektet skal i 2024 utvikle en testversjon som kan testes ut med et fåtall aktører. Formålet er å teste teknisk løsning, for å innhente læring og erfaring som kan brukes til å videreutvikle konseptet og forbedre løsningen i samarbeid med helsetjenesten. Dette skal bidra til å redusere risiko, og til at prosjektet er i stand til å starte utprøving i et større geografisk område når nødvendig regelverksutvikling er på plass. Representanter fra alle aktører som følger den gravide skal delta i testen. Erfaringene fra Helseplattformen i Midt-Norge skal benyttes i utvikling av løsningen.

2 Rammer

Helse- og omsorgsdepartementet fastsetter rammer for tiltaket gjennom dette mandatet.

Tiltaket skal gjennomføres i løpet av perioden 2024-2027.

Økonomiske rammer

Det er avsatt 26 mill. kroner til tiltaket i 2024. Dette inkluderer midler til fagressurser i Norsk helsenett SF og Helsedirektoratet. Bevilgningen til Norsk helsenett SF skal også dekke frikjøp av ressurser til deltakelse i utprøvingen.

Tabell 1: Planlagt økonomisk ramme i perioden

	2024	2025	2026	2027
Digitalt helsekort for gravide	26,0	26,0	26,0	26,0

Tabell 2. Fordeling av midler mellom Norsk helsenett SF (NHN) og Helsedirektoratet (Hdir) for 2024

	NHN	Hdir	Totalt
Digitalt helsekort for gravide	22	4	26

Juridiske rammer

Utvikling og test av minimumsløsning skal skje innenfor gjeldende regelverk. I utprøvingen må det fortløpende vurderes om det er juridiske hindre for å skalere utprøvingen nasjonalt, eller om det er behov for regelverksutvikling. Departementet skal varsles om dette. Dette gjelder først og fremst dersom tiltaket ikke vil være en del av kjernejournal. Utprøvingen i 2024 skal gjennomføres som et kvalitetssikringsprosjekt med samtykke fra den gravide som behandlingsgrunnlag. Dersom dette ikke er mulig, skal departementet varsles.

Konseptuelle rammer

Digitalt helsekort for gravide er i første omgang avgrenset til å omfatte den samme informasjon som i dag finnes i papirhelsekort. Tiltaket skal i testperioden være samtykkebasert, der det både er mulig å gi og trekke tilbake samtykke. Informasjonen registreres fra det helsepersonell som følger opp den gravide i eget journalsystem. Den informasjon som er nødvendig å dele på tvers av aktører lagres nasjonalt. Helsekortet skal gjøres tilgjengelig for den gravide via hels norge og for helsepersonell i egen journalløsning, fortrinnsvis via API.

Utviklingen av et digitalt helsekort for gravide skal følge nasjonale faglige retningslinjer for svangerskapsomsorgen. Tiltaket skal være vurdert som helsefaglig forsvarlig av Helsedirektoratet, før det kan benyttes i pasientbehandlingen. Dette gjelder også i utprøvningsfasen. Til utprøvingen kan direktoratet stille krav til kompensierende tiltak for å sikre forsvarligheten. De helsefaglige vurderingene fra utprøvningsfasene danner grunnlaget for om en løsning kan innføres.

Trinnvis gjennomføring av tiltaket

Det legges opp til en trinnvis utvikling og innføring av tiltaket, der første trinn er test av konsept. Dette innebærer at det skal etableres en løsning som kan testes ut med flere aktører. Formålet er å teste teknisk løsning, for å innhente læring og erfaring som kan brukes til å videreutvikle konseptet og forbedre løsningen i samarbeid med helse- og omsorgstjenesten.

3 Effektmål og resultatmål

Effektmål: Digital helsekort for gravide skal bidra til å øke kvaliteten i svangerskaps- og fødselsomsorgen, samt oppfølgingen av den gravide. Videre skal digitalt helsekort for gravide bedre ressursbruken gjennom økt digital informasjonsdeling og dermed økt samhandling om den gravide, mellom helsepersonell og virksomhetene i helse- og omsorgstjenesten.

Resultatmål i 2024:

- Det er prøvd ut en løsning for digitalt helsekort for gravide med flere aktører, som i løpet av 2024 er fullintegret med minst én journalløsning.

4 Leveranser i 2024

Helsedirektoratet

Helsedirektoratet skal sikre at innbygges og de helsefaglige behovene er styrende for utviklingen av digitalt helsekort for gravide. Helsedirektoratet har ansvar for å tilrettelegge for prosessen med prioritering av helse- og omsorgssektorens overordnede behov, forankre beslutninger og prioriteringer, den nasjonale arkitekturen, vurdere samlet bruk av virkemidler, og etablere og videreutvikle konsept og rammebetingelser. Videre skal direktoratet oppdatere kost/nytte-vurderinger og gjennomføre målinger og evaluering av tiltakene, forestå regelverksfortolkning, samt ha ansvar for standarder, kodeverk, terminologi, retningslinjer, veiledere m.m. Følgende øvrige oppgaver skal gjennomføres i 2024:

- på bakgrunn av erfaringer med test av konsept, vurdere behov for avklaringer rundt konsept og komme med anbefalinger om videreføring av tiltaket
- foreslå nødvendige regelverksendringer
- tilrettelegge for nødvendig helsefaglige påvirkning fra relevante aktører og avklare eventuelle helsefaglige spørsmål, inkludert vurdere om løsningen er helsefaglig forsvarlig før utprøving i pasientbehandling
- bidra i arbeidet med å utarbeide en samtykkeløsning til bruk i testen, som gjør det mulig å både gi og trekke tilbake samtykke.

Norsk helsenett SF

Norsk helsenett SF er ansvarlig for teknisk utvikling og utprøving av digitalt helsekort for gravide. Norsk helsenett SF er også ansvarlig for drift og forvaltning av løsningen. Følgende oppgaver skal gjennomføres i 2024:

- gjennomføre en utprøving i helseregion Sør-Øst av digitalt helsekort for gravide med representanter fra flere virksomheter som følger opp den gravide. Utprøvingen skal gjennomføres over minimum ett år for å dekke en hel svangerskapsperiode
- i samarbeid med Helsedirektoratet utarbeide en samtykkeløsning til bruk i testen, som gjør det mulig å både gi og trekke tilbake samtykke
- utvikle en brukerflate i helsenorge.no for de gravide og for helsepersonell via API.

Regionale helseforetak

De regionale helseforetakene skal gjennomføre følgende oppgaver i 2024:

- Helse Sør-Øst RHF skal på vegne av RHFene delta i en utprøving av et digitalt helsekort for gravide.

Kommunehelsetjenesten

Det er behov for at kommunehelsetjenesten deltar i utprøvingen av digitalt helsekort for gravide med representativ deltakelse fra kommunene og tilhørende tjenester. KS skal bidra til samordning og samstyring av kommunal sektor inn mot utprøving og innføring av digitale helsekort for gravide, herunder koordinere deltagelse fra kommunal sektor og felles leverandørdialog med formål å utarbeide planer for kommunal sektor.

5 Organisering

Helse- og omsorgsdepartementet har ansvar for å koordinere og følge opp tiltaket gjennom oppdrag, krav til leveranseplaner og rapportering. Departementet oppdaterer mandatet for digitalt helsekort for gravide årlig eller etter behov. Departementet mottar årlige planer fra aktørene og samordner disse. Videre gir departementet årlige oppdrag til de regionale helseforetakene, Helsedirektoratet og Norsk helsenett SF. Departementet vil vurdere å invitere relevante aktører til møter, blant annet for å samordne planer og rapportering.

For at Helsedirektoratet skal ivareta ansvar for det helsefaglige behovet, konsept og rammer i tiltaket, skal det etableres arenaer for dialog med aktørene i sektoren om behov og prioriteringer. Dette må sees i sammenheng med kommunal sektors arbeid innen e-helseområdet og modell for innføring og nettverk innen e-helse.

For at Norsk helsenett SF skal ivareta ansvaret for utvikling, utprøving og innføring av løsningen skal det etableres arenaer for operativ koordinering med aktører som deltar eller skal delta i utprøving av tiltaket. Helsedirektoratet skal delta i møtene der direktoratet vurderer det nødvendig for å ivareta helsefaglige behov.

De regionale helseforetakene og kommunal sektor ved KS deltar på arenaene.

Alle aktører må etter beste evne bidra til at andre aktører får ivaretatt sitt ansvar.

6 Rapportering til Helse- og omsorgsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet følger opp fremdrift i tiltaket gjennom krav til skriftlig rapportering, møter i den ordinære styringsdialogen og egne oppfølgingsmøter. Departementet vil etablere og forvalte et årshjul for rapportering og planlegging. Aktørene rådføres om årshjulet for planlegging av kommende år.

Helsedirektoratet skal innen 1. februar hvert år legge fram en plan for leveranser og disponering av midlene til arbeidet med digitalt helsekort for gravide. Helsedirektoratet skal

innen 15. september hvert år legge frem en oversikt over planlagte oppgaver i påfølgende år, inkludert forslag til fordeling av midler.

Norsk helsenett SF skal innen 1. februar hvert år legge fram en plan for leveranser og disponering av midlene til digitalt helsekort for gravide. Norsk helsenett SF skal innen 15. september hvert år legge frem en oversikt over planlagte oppgaver i påfølgende år, inkludert forslag til fordeling av midler.

Departementet gjennomfører felles oppfølgingsmøter med Helsedirektoratet og Norsk helsenett SF hver annen måned, evt. hyppigere ved behov. Virksomhetene skal rapportere skriftlig på leveranseplanen to uker i forkant av hvert oppfølgingsmøte. Rapportene til departementet skal inneholde status, fremdrift, kvalitet, risiko, risikoreduserende tiltak og økonomi. Det skal legges vekt på vurdering av forholdet mellom ressursbruk og status for måloppnåelse.

De regionale helseforetakene skal rapportere på status arbeidet med digitalt helsekort for gravide i felles plan og årlig melding.

Årshjul, planer og leveranser må sees opp mot kommunal sektors arbeid innen e-helseområdet, inklusive prioriteringer, ambisjoner og innføringsplaner. Det må også sees hen til samarbeidsavtalen med KS, og ambisjonene som partene har i fellesskap.